

„ZÁKLADNÍ CÍL ZMĚN V CELNÍM SYSTÉMU BUDE NAPLNĚN“

Speditéry a dopravce letos čeká řada změn, které se postupně zavádějí v celním systému. Dopravní noviny a Svaz spedičů a logistiky k aktuálnímu vývoji v této oblasti v pražském sídle Hospodářské komory v květnu uspořádaly druhý odborný seminář. Cílem vzdělávací akce bylo představit proměny, jimiž celní systém v České republice prochází, a odpovědět na otázky, co změny účastníkům přepravního řetězce přinesou. Na semináři nový systém představili dva odborníci: Ing. Jaroslav Ille, vedoucí celního oddělení z Generálního ředitelství cel, a zástupce ředitele Celního ředitelství Olomouc a ředitel odboru cel a daní Celního ředitelství Olomouc Ing. Martin Brázda. V následujícím textu přinášíme jejich odpovědi na otázky k některým tématům, které na semináři zazněly.

Foto: PAT
Ing. Jaroslav Ille

„Jaké změny proběhly v oblasti podávání a evidence tranzitních deklarací v systému NCTS od počátku roku a jaké čekají firmy od 1. července?“

„Změny v provádění režimu tranzitu za použití systému NCTS vyplývají z nařízení Evropské komise a spočívají ve změně seznamu zboží představujícího zvýšené riziko (tzv. citlivé zboží, uvedené v příloze 44c NK 2454/93) s účinností od 1. ledna 2009. Další změna mající účinnost od 1. července 2009 se týká postupů šetření po nevyřízených tranzitních operacích (tranzit i TIR); znamená zkrácení lhůt pro odpověď hlavního povinného, zkrácení lhůt pro stanovení vzniku celního dluhu a zkrácení lhůt pro informování ručitele. Třetí změnou mající rovněž účinnost od 1. července 2009 je možnost použití

systému NCTS pro zasilání vstupních a v ČR zejména výstupních souhrnných celních prohlášení, a to doplněním příslušných dat v rozšířeném tranzitním celním prohlášení, které je zasiláno celnímu úřadu odesláním před propuštěním zboží do režimu tranzitu a použito k provedení společné bezpečnostní rizikové analýzy.

Poslední změna spočívá v tisku tranzitního bezpečnostního doprovodného dokladu (TBDD), který je povinný pro případy podávání dat pro zasilání vstupních a výstupních souhrnných celních prohlášení (příloha 45e NK 2454/93) a lze jej použít i pro zasilání dat tranzitního celního prohlášení.“

„Jak se tyto změny dotknou podávání dat pomocí karnetu TIR?“

„Od 1. ledna 2009 existuje povinné elektronické podávání údajů z karnetu TIR do NCTS ve všech členských státech Evropské unie. V České republice byly karnety TIR do systému NCTS implementovány od května 2004 a v rámci pilotního

projektu EU od konce roku 2007, včetně elektronického podávání těchto

jeho zástupce danému celnímu úřadu odesláním. Pro splnění této povinnosti si může držitel karnetu TIR nebo jeho zástupce zvolit některou z nabízených možností: buď pomocí komerčních deklarantských aplikací pro systém NCTS, nebo pomocí aplikace Web Klient NCTS/ECS, která

Foto: PAT
Účastníci semináře Dopravních novin a SSL získali přehled o aktuálních změnách v celním řízení, na které budou muset jejich firmy reagovat.

to dat, avšak data karnetů TIR byla zapisována ve většině případů manuálně pracovníky celních úřadů.

Od letošního 1. ledna však musí data karnetu TIR zasilat elektronicky přímo držitel karnetu TIR nebo

nosti si může držitel karnetu TIR nebo jeho zástupce zvolit některou z nabízených možností: buď pomocí komerčních deklarantských aplikací pro systém NCTS, nebo pomocí aplikace Web Klient NCTS/ECS, která

je bezplatně nabízena Celní správou ČR, či pomocí aplikace IRU, která je rovněž bezplatně nabízena IRU s přístupovým kódem a heslem přidělovaným sdružením ČESMAD Bohemia. Tuto povinnost lze splnit rovněž pomocí zástupce, který využívá první či druhé z uvedených možností.

Chci v této souvislosti ještě dodat, že Celní správa ČR si je plně vědoma velkých a náročných změn, které jsou spojeny s termínem 1. července 2009 a které spočívají v přechodu do nové fáze 4 systému NCTS, v přechodu do nové fáze 2 systému e-Vývoz, v zavedení nového systému ICS (Import Control System) v projektu e-Dovoz a v povinném používání čísel EORI, a na náročnost jejich implementace v jeden termín předem upozorňovala. Ovšem určení jednoho termínu stanovila Evropská komise po souhlasu všech členských států již na konci roku 2006 v nařízení č. 1875/2006. Naše varování nebylo tehdy bráno v potaz a ustoupili jsme naprosto většině.“

Foto: Celní ředitelství Olomouc
Ing. Martin Brázda

„Jaká je situace v oblasti zavádění systému e-Dovoz?“

„Jako již obvykle musíme rozdělit e-Dovoz na vstupní operace a dovozní operace. Termín spuštění modulu ICS systému e-Dovoz – tedy software a postupy při vstupu zboží na celní území Společenství, je 1. července 2009. V současnosti probíhají finální práce – tedy zejména testování nového softwaru a dojednávání konkrétních postupů mezi celními orgány a společnostmi realizujícími vstup zboží na celní území Společenství prostřednictvím našich celních úřadů. Jako každá nová věc s sebou tento systém nese spoustu nových postupů. Jsem velmi rád, že se našim kolegům a odborné veřejnosti daří nalézt odpovídající řešení.“

„V čem spočívají některé problémy – nejednotnost v jednotlivých zemích, bezpapírové prostředí, výměna dat mezi zeměmi – a co z nich plyne?“

„Tak tady musím trochu rozlišit mezi původním rozměrem celého projektu automatizovaného dovozního systému a dnešní první fáze zavádění systému. Je nutno poznamenat, že prvotní a zásadní myšlenka projektu, to jest výměna dat mezi jednotlivými celními správami ve vstupu/dovozu, není a v nejbližší době nebude realizována. To má za následek rozvíjení předmětného systému tak, aby odpovídal zejména splnění cíle zajištění bezpečnosti. Ostatní cíle, například jednotnost a rychlost, tyto nové postupy nenaplní, právě naopak.“

Důsledek postupů je jednoznačný. Dokážeme kontrolovat bezpečnost dováženého zboží, ale v případě nedostupnosti dat v elektronické podobě proces vstupu nutně trvá déle.

Dále je na každé členské zemi, jakým způsobem příslušné rizikové analýzy zajistí. To je příčina možné nejednotnosti v postupu jednotlivých celních správ a možných různorodých vstupních procedur.“

„Jaký je smysl a cíl v zavádění systému? Bude tento smysl a cíl naplněn vzhledem ke zmíněným problémům v plné míře?“

„V kontextu výše uvedeného je základním cílem zajištění bezpečnosti osob a majetku na celním území Společenství. Přes zavedení přechodného období, které svým způsobem zavádí volnost v poskytování potřebných dat k provedení rizikové analýzy, bude tento cíl naplněn. Samozřejmě vždy lze diskutovat o míře naplnění. Je však potřeba sledovat i plynulost mezinárodního obchodu. Cílem není nastavit tuhá pravidla, která je velmi obtížné překonat. Cílem je volit odpovídající prostředky, které umožní dosažení stanoveného cíle.“

Pavel Toman